

Силабус курсу:

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та інші
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Швець Наталія Вячеславівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри економіки і підприємництва

посада

shvets@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-225-75-07

телефон

месенджер

509аГК, за

розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Цілі вивчення курсу:

Анотація навчального курсу

На будь-якому економічному просторі значним чинником високої конкурентоспроможності підприємства є рівень його витрат. Тому важливо знати процес цілеспрямованого формування витрат за їх видами, місцем та носіями для постійного контролю витрачання ресурсів і реалізації резервів їх економії.

Даний курс передбачає набуття теоретичних знань закономірностей формування, регулювання витрат для мінімізації їх рівня та практичних навиків обґрунтування оптимальних господарських рішень на основі використання сучасних методологічних підходів управління витратами підприємства.

Курс може бути корисним здобувачам спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», а також майбутнім інженерам, які в своїй професійній діяльності можуть стикатися з необхідністю обґрунтовувати господарські рішення.

Результати навчання:

Знати:

- сучасні системи калькулювання, зміст, критерії оцінки та види витрат підприємств;
- сутність методики визначення та управління зміною обсягу витрат в умовах ринкового середовища;
- методику аналізу та порядок прийняття рішень щодо розвитку виробничого підрозділу з метою зниження операційних витрат.

Вміти:

- орієнтуватися в сучасних напрямках класифікації витрат на підприємстві;
- узагальнювати інформацію про суб'єкти, об'єкти і елементи системи управління витратами підприємства;
- виявляти фактори, що зумовлюють зменшення рівня витрат, обчислювати їх величину за видами, місцями та носіями;
- обґрунтовувати та самостійно розробляти рішення щодо напрямку розвитку виробничої системи з метою зниження операційних витрат;
- аналізувати вплив структури і динаміки витрат на прибуток підприємства;
- розв'язувати завдання оптимізації обсягу витрат на виробництво продукції, досліджувати процес формування витрат на підприємстві.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання з економіки підприємства.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
4. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
5. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
6. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
7. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
8. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/П З)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Класифікація та поведінка витрат	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Витрати: поняття і класифікація. Моделі поведінки витрат. Визначення функцій витрат.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
2.	Загальна характеристика системи управління витратами	денна 1/0/1 заочна 0,1/0/0,1	Суть та актуальність управління витратами. Роль і значення управління витратами в умовах ринкової економіки. Місце управління витратами в системі управління підприємства. Побудова системи управління витратами, завдання та принципи управління витратами підприємства.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
3.	Система і методи калькулювання витрат	денна 3/0/3 заочна 0,3/0/0,3	Мета і сутність калькулювання витрат, процес впровадження системи виробничого обліку. Розподіл непрямих витрат. Калькулювання за процесами, за замовленнями. Сутність та основи побудови системи калькулювання за повними витратами, за змінними витратами. Система «директ-костинг».	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
4.	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	денна 3/0/3 заочна 0,3/0/0,3	Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Визначення основних елементів CVP аналізу: операційного важелю, порога рентабельності, запасу фінансової міцності. Аналіз чутливості прибутку.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
5.	Калькулювання за нормативними витратами	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Сутність нормативного методу калькулювання. Система “стандарт – кост”. Управління за відхиленнями. Методи виявлення відхилень від нормативних витрат та їх класифікація.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
6.	Аналіз релевантності інформації для	денна 2/0/2	Класифікація поточних управлінських рішень. Прийняття рішень та	Участь в обговоренні Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/П З)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	прийняття управлінських рішень	заочна 0,3/0/0,3	релевантність облікової інформації. Аналіз варіантів альтернативних рішень.	Завдання для самостійної роботи
7.	Бюджетування і контроль	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Сутність бюджетування та його організація. Складання та взаємозв'язок бюджетів. Контроль виконання бюджетів і аналіз відхилень.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи
8.	Контроль за центрами відповідальності	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Концепція центрів та обліку відповідальності. Оцінка діяльності центрів відповідності. Трансфертне ціноутворення.	Участь в обговоренні Тести Завдання для самостійної роботи

Рекомендована література

1. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. – 4-ге вид. – К.: Лібра, 2008. – 704с.
2. Грещак М. Г., Коцюба О. С. Управління витратами: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2002. — 131 с.
3. Фінанси підприємств: Навчальний посібник / Гончаров В.М., Непочатов С.І., Пчелинська Г.В., Путінцев В.А. - Донецьк: ТОВ»Альматео», 2006. – 184 с.
4. Савчук В.П. Управление финансами предприятия / В.П. Савчук. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2003. — 480 с.
5. Добровський В. М., Гнилицька Л. В., Коршикова Р. С. Управлінський облік: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. В. М. Добровського. — К.: КНЕУ, 2003. — 385 с.
6. Друри К. Управленческий и производственный учет / Перевод с англ. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. — 742 с.
7. П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р.. № 73 [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=367055&cat_id=293533.
8. П(С)БО 16 «Витрати» : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318 [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?&cat_id=293533&stind=11.
9. Швець Н.В., Пчелінська Г.В. Аналіз витрат підприємств Луганської області України: галузеві та регіональні особливості // Eurasian Academic Research Journal. – 2017. – №

Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій, матеріали практичних занять, завдання для самостійної роботи та варіанти контрольних робіт розміщені на платформі Електронний кампус.

Оцінювання курсу

За вчасне та повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Самостійна робота 1	5
Самостійна робота 2	5
Самостійна робота 3	5
Самостійна робота 4	5
Самостійна робота 5	5
Самостійна робота 6	5
Самостійна робота 7	5
Самостійна робота 8	5
Тестування за темами	10
Іспит	50
Разом	100
Оцінка за самостійну роботу в межах 5 балів враховує присутність та активність роботи здобувача на лекційних та практичних заняттях	

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувач можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання. Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.